

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyučovacom procese v základnej a strednej škole

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

podpis štatutárneho zástupcu

Názov vzdelávacieho programu:

Aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyučovacom procese v základnej a strednej škole

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Výsledkom rozsiahlej kurikulárnej transformácie slovenského školského systému v základných a stredných školách má byť dôraz na poznatky potrebné pre život, sústreďenie sa na kľúčové kompetencie a z nich vyplývajúce predmetové kompetencie. Ako je uvedené v projekte Milénium, je dôležité „*nielen prebrať množstvo učebnej látky, ale sledovať a trvať na jej kvalitnom osvojení, t. j. na všetkých úrovniach kognitívneho spracovania až po tvorivú produkciu;...*“

Kurikulárna prestavba nášho školského systému, významná zmena v jeho celkovej koncepcii vyžaduje kvalitnú prípravu učiteľov aj v oblasti čitateľskej gramotnosti, ktorej súčasťou je čítanie s porozumením.

Tento program vznikol aj na základe

a) zistení zo **Správy o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach v Slovenskej republike v školskom roku 2008/2009** (dokument Štátnej školskej inšpekcie), v ktorej sa konštatuje, že pretrvávajúcim nedostatkom v oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti je nízka účasť učiteľov na vzdelávaní tohto typu. Medzi učiteľmi iných predmetov ako slovenského jazyka a literatúry pretrvával názor, že čitateľská gramotnosť sa obmedzuje iba na dobré zvládnutie techniky čítania, na čítanie s porozumením a jej rozvoj je záležitosťou učiteľov slovenského jazyka a literatúry.

Správa odporúča Metodicko-pedagogickému centru naďalej zaraďovať do plánov vzdelávacích podujatí vzdelávanie učiteľov v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti v jednotlivých predmetoch.

b) výsledkov **medzinárodného merania PISA 2003 a PISA 2006**, v ktorom sa nachádzame pod priemerom krajín OECD (*PISA 2006. Slovensko. Národná správa, ŠPÚ, 2007*).

Vzdelávací program reflektuje všetky zistené skutočnosti a ponúka pedagogickým zamestnancom inováciu ich profesijných zručností v oblasti čítania s porozumením.

Druh kontinuálneho vzdelávania:
inovačné

Inovačné kontinuálne vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná forma

- Prezenčná forma kontinuálneho vzdelávania predstavuje 48 hodín.
- Distančná forma predstavuje 12 hodín, uskutočňuje sa najmä formou mejlovej korešpondencie a konzultácií. Využije sa hlavne na samostatné spracovanie zadaní určených účastníkom kurzu.

Ciele:

Hlavný cieľ:

Hlavným cieľom je inovovať pedagogické zručnosti v súlade s novými podmienkami v rámci kurikulárnej prestavby nášho školského systému a zvýšiť účinnosť pedagogického procesu aplikovaním nových poznatkov z oblasti čítania s porozumením do vyučovacieho procesu v základných a stredných školách.

Špecifické ciele:

- Integrovať inovované poznatky z oblasti čítania s porozumením do vyučovacieho procesu (do plánovania učiva a vyučovacej hodiny).
- Aplikovať najnovšie vedecké poznatky z oblasti čítania s porozumením do vyučovacieho procesu.
- Vedieť vyhodnotiť odborné analýzy výsledkov celoštátnych a medzinárodných testovaní z oblasti čitateľskej gramotnosti.
- Vedieť tvoriť úlohy na podporu porozumenia rôznych druhov textu.
- Vedieť plánovať vhodné stratégie a metódy rozvoja čítania s porozumením podľa princípov metakognície.
- Vedieť plánovať spôsoby hodnotenia úspešnosti žiaka v čítaní s porozumením.
- Vedieť vyhodnotiť realizáciu plánovaných postupov učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese.
- Vedieť vytvárať databázu testových položiek na čítanie s porozumením pre široké vekové rozpätie žiakov.

Obsah vzdelávacieho programu:

Obsahom vzdelávacieho programu je súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností, ktoré umožnia získať učiteľom základnej a strednej školy najnovšie poznatky z oblasti čitateľskej gramotnosti, konkrétne v oblasti zameranej na čítanie s porozumením.

Obsah vzdelávania je rozdelený do dvoch modulov:

1. Čítanie s porozumením – teória
2. Tvorba úloh zameraných na čítanie s porozumením

1. modul: Čítanie s porozumením – teória

12 hodín

Témy prvého modulu	Forma	Časový rozsah
1. <ul style="list-style-type: none">• Východiskové podnety pre rozvoj čítania s porozumením• Výsledky slovenských žiakov v medzinárodných meraniach PIRLS a PISA v oblasti čitateľskej gramotnosti• Využitie čítania s porozumením vo vyučovacom procese• Druhy textov• Činnosti (mentálne stratégie) súvisiace s porozumením textu• Úrovne čitateľskej gramotnosti	prezenčná	6 hodín
2. <ul style="list-style-type: none">• Druhy úloh precvičujúce čítanie s porozumením• Metodika tvorby úloh zameraných na čítanie s porozumením	prezenčná	6 hodín

<ul style="list-style-type: none"> • Spôsobý hodnotenia úspešnosti žiaka v čítaní s porozumením • Spôsobý autoevalvácie učiteľa v rozvoji čitateľskej gramotnosti 		
---	--	--

2. modul: Tvorba úloh zameraných na čítanie s porozumením**48 hodín**

Témy druhého modulu	Forma	Časový rozsah
1. <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba úloh precvičujúcich čítanie s porozumením – čitateľská kompetencia: nájdenie a získanie informácie • Tvorba úloh precvičujúcich čítanie s porozumením – čitateľská kompetencia: integrácia a interpretácia • Tvorba úloh precvičujúcich čítanie s porozumením – čitateľská kompetencia: uvažovanie a hodnotenie • Skupinová práca: posúdenie a vyhodnotenie vytvorených úloh na čítanie s porozumením 	prezenčná	12 hodín
2. <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba úloh na čítanie s porozumením s využitím rôznych druhov textu: <ul style="list-style-type: none"> – súvislý/nesúvislý/ kombinovaný/zložený text – náučný/hovorový text – vecný/umelecký text – podľa média (papierová/digitálna podoba) • Skupinová práca: posúdenie a vyhodnotenie vytvorených úloh na čítanie s porozumením 	prezenčná	12 hodín
3. <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorenie didaktického testu zameraného na čítanie s porozumením (každý účastník vytvorí jeden didaktický test na základe stanovených kritérií) 	dištančná	6 hodín
4. <ul style="list-style-type: none"> • Skupinová práca – vzájomné posúdenie a vyhodnotenie vytvorených didaktických testov zameraných na čítanie s porozumením účastníkmi kontinuálneho vzdelávania 	prezenčná	6 hodín

5.	<ul style="list-style-type: none"> Pilotáž (predtest) vytvoreného didaktického testu a jeho úprava na základe pilotáže 	dištančná	6 hodín
6.	<ul style="list-style-type: none"> Vyhodnotenie vytvoreného didaktického testu prostredníctvom tabuľkového procesora Excel 	prezenčná	6 hodín
Spolu			48/12

Neoddeliteľnou súčasťou každého prezenčného seminára je diskusia k uvedenej téme.

Prezenčná forma kontinuálneho vzdelávania tvorí 48 hodín. Dištančná forma kontinuálneho vzdelávania tvorí 12 hodín.

Forma seminárov: prednášky, tvorivé dielne, diskusné skupiny, riadený rozhovor

Rozsah

60 hodín v priebehu najviac 12 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória: Učiteľ

Podkategórie:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy,)
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň: samostatný PZ, PZ s I. atestáciou, PZ s II. atestáciou

Kariérová pozícia: –

Vyučovaci predmet:

vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia – slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky
 Matematika a práca s informáciami – matematika, informatika
 Človek a príroda – fyzika, chémia, biológia
 Človek a spoločnosť – dejepis, geografia, občianska náuka
 Človek a hodnoty – etická výchova, náboženská výchova

Podmienky pre zaradenie uchádzačov

Na kontinuálne vzdelávanie alebo vykonanie skúšky na overenie kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. bude zaradený uchádzač na základe písomnej prihlášky, ktorú zašle poštou. Prihláška musí byť potvrdená vedúcim pracovníkom školy, ktorý svojím podpisom potvrdí správnosť údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie, oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na kontinuálne vzdelávanie posúdi poskytovateľ na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Absolvent vzdelávania musí mať 80-percentnú účasť na prezenčnej forme kontinuálneho vzdelávania a musí odovzdať vypracované všetky zadania dištančnej formy vzdelávania.

Zadania dištančnej formy (aj pre záujemcov o overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods.6 zákona č. 317/2009 Z.z.):

1. Vytvorenie didaktického testu zameraného na čítanie s porozumením
2. Pilotáž vytvoreného didaktického testu a jeho úprava na základe pilotáže

Vzdelávanie sa ukončí prezentáciou vytvoreného a odpilotovaného didaktického testu zameraného na čítanie s porozumením a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou zostavenou poskytovateľom inovačného vzdelávania.

Témy pohovoru (aj pre záujemcov o overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods.6 zákona č. 317/2009 Z.z.):

1. Čítanie s porozumením – teória
2. Tvorba úloh zameraných na čítanie s porozumením

V prípade, že si pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo seba vzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z.), stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- a) odovzdá vypracované všetky zadania dištančnej formy – ich obsah a rozsah, ako aj inštruktáž k nim bude súčasťou informačného seminára s lektorom alebo garantom kurzu, pričom súčasťou inštruktáže budú aj pokyny na vypracovanie jedného didaktického testu zameraného na čítanie s porozumením,
- b) odprezentuje vytvorený a odpilotovaný didaktický test zameraný na čítanie s porozumením (pozri bod a) a zároveň absolvuje pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Personálne zabezpečenie a garant (súhlas garanta):

Garant:

PhDr. Alexandra Húsková:

- Učiteľka pre kontinuálne vzdelávanie s II. atestáciou s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra s odbornou spôsobilosťou vzdelávať učiteľov v oblasti metodiky tvorby didaktických testov získanou na odbornom vzdelávaní v rámci projektu ESF Ďalšie vzdelávanie učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách (kód projektu: 13 120120205) – ŠPÚ.
- Absolventka kurzov Princípy a praktiky národného testu IV. a V. v rámci projektu Reforma slovenskej maturity – Britská rada a ŠPÚ.
IV. Analýza a tvorba testových položiek humanitných predmetov,
V. Banka úloh,
- Spoluautorka Monitorov 2001 – 2004.

Lektori

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- Učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, ktorí absolvujú kontinuálne vzdelávanie zamerané na čítanie s porozumením v rozsahu najmenej 60 hodín,
- vysokoškolskí učitelia s lektorskými skúsenosťami v danej problematike,
- učitelia s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra s najmenej 6-ročnou odbornou praxou a ktorí absolvujú kontinuálne vzdelávanie zamerané na čítanie s porozumením v rozsahu najmenej 60 hodín.

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované buď z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, alebo z prostriedkov rozpočtu Metodicko-pedagogického centra v Bratislave.

V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry (učebný zdroj).

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko-pedagogického centra, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách a dištančná časť najmä prostredníctvom mejlovej komunikácie a prostredníctvom vzdelávacieho portálu Metodicko-pedagogického centra v Bratislave.

Technické a informačné zabezpečenie:

PC, dataprojektor a pripojenie na internet pre lektora

Návrh počtu kreditov:

15 kreditov

12 kreditov za absolvovanie vzdelávania a 3 kredity za záverečnú prezentáciu a pohovor pred skúšobnou komisiou.